

POSTANOWIENIE

Dnia 19 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska (przewodniczący)

SSN Zbigniew Hajn

SSN Halina Kiriło (sprawozdawca)

w sprawie z protestu wyborczego M. P.

przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej,

przy udziale:

1) Prokuratora Generalnego,

2) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 19 listopada 2015 r.,

postanawia:

pozostawić protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

M. P. złożył protest przeciwko ważności wyborów do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, wnosząc o: 1/ pozorowane ogłoszenie wyborów za ważne; 2/ uznanie wyborów za nieważne i utajenie tego; 3/ przyjęcie odwołania wnoszącego protest w sprawie „odmowy sporządzenia kasacji”; 4/ wyznaczenie terminu rozprawy w izbie karnej; 5/ udzielenie wnoszącemu protest pomocy.

W uzasadnieniu protestu podał, że na terenie Rzeczypospolitej Polskiej trwają działania wojenne. Podniósł też, że został skazany za czyn, którego nie popełnił, a akt oskarżenia przeciwko niemu powstał w rezultacie przestępstwa. W

ocenie wnoszącego protest, wyborczy proces przeciwko niemu jest przestępstwem przeciwko wymiarowi sprawiedliwości.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej oraz Prokurator Generalny RP przedstawiając swoje stanowisko w sprawie zasadności protestu wniesli o pozostawienie protestu wyborczego bez dalszego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Inicjując rozważania w niniejszej sprawie wypada podkreślić, że instytucja protestu przeciwko ważności wyborów do Sejmu i Senatu ma konstytucyjne podstawy. Zgodnie bowiem z art. 101 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyborów na zasadach określonych w ustawie. Zasady te zawarte zostały w przepisach ogólnych art. 82 i art. 83 zamieszczonych w rozdziale 10 działu I ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2011 r. Nr 21, poz. 112 ze zm.) oraz – w odniesieniu do wyborów do Sejmu, a z mocy odesłania zawartego w art. 258, także w odniesieniu do wyborów do Senatu – w przepisach szczególnych art. 241-243 zamieszczonych w rozdziale 8 działu III tego aktu, do których z kolei odsyła (w kwestii wskazania sądu właściwego do rozpoznania protestu oraz zasad jego wnoszenia i trybu rozpoznania) art. 83 Kodeksu wyborczego.

W świetle art. 82 § 2-5 Kodeksu wyborczego, prawo wniesienia protestu przysługuje wyborcom, których nazwiska są umieszczone w spisie wyborców oraz przewodniczącemu właściwej komisji wyborczej i pełnomocnikowi wyborczemu. Sam protest wyborczy zdefiniowany zaś został w art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego jako protest przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby. Takie określenie protestu wyborczego koresponduje z brzmieniem art. 101 ust. 2 Konstytucji RP, a jego konsekwencją jest zawarty w punktach 1 i 2 art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego katalog zarzutów, na jakich można oprzeć protest. Są nimi: 1/ dopuszczenie się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalanie wyników głosowania lub wyników wyborów oraz

2/ naruszenie przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalania wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów. Reasumując: przedmiotem protestu wyborczego jest ważność wyborów lub wyboru określonej osoby, a podstawę zakwestionowania tej ważności stanowią czyny przestępcze i delikty wyborcze rzutujące na przebieg głosowania i ustalanie jego wyników lub ustalanie wyników samych wyborów.

W myśl art. 241 § 1 i § 3 i art. 242 § 1 i § 2 oraz art. 258 Kodeksu wyborczego, również w przypadku wyborów do Sejmu i Senatu protest wyborczy skierowany jest przeciwko ważności wyborów i wymaga zachowania formy pisemnej, a jego treść powinna obejmować sformułowanie zarzutów, o jakich mowa w art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego oraz przedstawienie lub wskazanie dowodów na ich poparcie. W sytuacji, gdy następuje merytoryczne rozpoznanie protestu (w składzie trzyosobowym w postępowaniu nieprocesowym), Sąd Najwyższy wydaje, w formie postanowienia, opinię w sprawie protestu, która zawiera ustalenie co do zasadności zarzutów podniesionych przez protestującego, zaś w razie potwierdzenia zasadności tychże zarzutów – ocenę, czy przestępstwo przeciwko wyborom lub naruszenie przepisów Kodeksu wyborczego miało wpływ na wynik wyborów.

Zgodnie z art. 243 § 1 Kodeksu wyborczego, Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 241. Warto zauważyć, że przepis ten odsyła do treści całego art. 241 Kodeksu wyborczego, do wszystkich jego jednostek redakcyjnych, a więc także do § 3 tego artykułu, stawiającego przed osobą wnoszącą protest wyborczy wymaganie sformułowania zarzutów oraz przedstawienia lub wskazania dowodów na ich poparcie. Oczywiście chodzi o zarzuty wymienione w art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego.

Przedmiotowy protest wyborczy nie spełnia tego ostatniego kryterium decydującego o jego dopuszczalności. Wnoszący protest nie sformułował bowiem żadnego zarzutu odpowiadającego swojej treścią tym, jakie zostały skatalogowane w art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego.

Mając powyższe na uwadze, z mocy art. 243 § 1 zdanie pierwsze Kodeksu wyborczego orzeczono zatem o pozostawieniu protestu bez dalszego biegu.

